

DIGITAL UNDERVISNING FRA DYREPARKEN

FASIT 3.-4.TRINN: DYR I VANN

SNACK OM I KLASSEN

- 1) Fisk, maneter, sjøhest, hummer, axolotl, sjøku, delfiner, hvaler, sjøpølse, kråkebolle osv.
- 2) Damfrosk, oter, flodsvin, tapir, sel, pingvin, hvalross, krabber osv.
- 3) Gjeller. I vann, slik som i luften, er det oksygen. Fiskene drar vann inn i munnen og pumper det ut bak på hver side over gjellene. Oksygen fra vannet blir tatt inn i kroppen av gjellene og inn i blodet. Så sendes det rundt til hele kroppen ved hjelp av hjertet som pumper blodet.

4) Strømlinjeformet kropp med finner som hjelper dem til å bevege seg.

5) Fisker som lever i havet, altså saltvann, har problemet med at vannet rundt dem er saltere enn inne i kroppen. Det er et problem fordi naturen ønsker å være i balanse, derfor taper hele tiden fiskene vann fra kroppen, spesielt fra gjellene og fra urinen. Saltvannsfisker må derfor passe på å drikke mye og de må konsentrere urinen sin.

Fisker i ferskvann vil ha det motsatt og møter på to utfordringer:

De vil miste salt fra kroppen, derfor må de få i seg dette, fra feks maten de spiser.

I tillegg, så vil vannet de lever i komme seg inn i kroppen deres, fordi det er mer salt inni kroppen enn i vannet rundt. Derfor må kroppen jobbe med å kvitte seg med overskuddet av vann som kommer.

Så de vil ikke konsentrere urinen sin, men heller tisse mye. Hvis ikke ferskvannsfisk kvitter seg med vannet, vil kroppen og cellene fylles med vann og cellene vil til slutt sprekke.

6) Vanndyr som ikke har gjeller, må puste luft. I stedetfor å bruke munnen og nesa bruker de et pustehull, en åpning på toppen av hodet, for å puste. De holder pusten veldig lenge og når dyret trenger oksygen svømmer de til overflaten for å ta et pust

7) Damfrosken starter livet sitt i vann, rumpetrollene har gjeller. Når rumpetrollene vokser og forvandler seg til frosk (metamorfose), utvikler de lunger som de puster med, gjellene forsvinner.

FASIT 3.-4. TRINN: DYR I VANN

8) Otere har en vannavstøtende pels, svømmehud mellom tærne og stive værhaar. De har stive værhaar for å kunne føle strømmene fra byttet som beveger seg i vannet. Pelsen er vannavstøtende fordi oteren gnir den inn med olje som kommer fra en kjertel. Oljen gjør at vannet preller av. Den har også underull som gjør at vannet ikke når inn til huden og får avkjølt oteren.

Otere er veldig gode til å svømme. De bruker de korte bakbeina og halen til å svømme. Et dykk varer som regel ikke mer enn et minutt, men otere kan dykke i opptil fem minutter og svømme 400 m under vann uten å puste. Før otere dykker lukker de ørene og neseåpningen.

9) Flodsvin er godt tilpasset å være mye i vannet og er gode svømmere. De har svømmehud mellom tærne, og bakbeina er litt lenger enn forbeina.

Flodsvinene er også gode til å dykke, og kan holde pusten under vann i opptil fem minutter. I tillegg er øyne, nese og ører lurt plassert oppe på hodet. Dermed kan de ligge tildekket med vann og likevel puste, se og høre mens de svømmer.

10) Sjøgrisen er teknisk sett en sjøpølse (sea cucumber på engelsk) og har fått navnet sitt fordi den er rosa i fargen og lever på den gjørmete havbunnen. Sjøpølser er i samme dyregruppe som blant annet sjøstjerner og kråkeboller. De er avlange i kroppen og har små tubeføtter.

ENGELSK

EKSTRA: Fyll ut tabellen.

ENGLISH	NORSK
FROG	FROSK
FISH	FISK
CAPYBARA	FLODSVIN
WATER	VANN
OTTER	OTER
OCEAN	HAV
SEAHORSE	SJØHEST

GÅTER

- 1) Fisk
- 2) Oter
- 3) (Dam)frosk

FASIT 3.-4.TRINN: DYR I VANN

MATTEOPPGAVE

Løs regnestykkene og sett riktig bokstav under riktig tall for å finne løsningsordene under.

$4 + 4 = 8$	E	$8 \times 0 = 0$	Æ
$7 + 2 = 9$	Ø	$10 \times 6 = 60$	U
$15 - 5 = 10$	S	$10 + 20 - 2 = 28$	V
$13 + 4 = 17$	P	$10 + 13 = 23$	J
$28 - 4 = 24$	M	$4 \times 4 = 16$	L
$10 - 7 = 3$	K	$8 \times 5 = 40$	H
$3 \times 6 = 18$	T	$5 \times 5 = 25$	B
$6 + 3 + 3 = 12$	U	$10 \times 10 = 100$	R

LØSNING:

10	23	9	3	12
S	J	Ø	K	U

17	12	10	18	8	40	60	16	16
P	U	S	T	E	H	U	L	L

10	28	9	24	24	8	25	16	0	100	8
S	V	Ø	M	M	E	B	L	Æ	R	E